

Betreft: Procedurenummers K14/0033 (B&W Haaren) en K14/0032 (B&W Helmond)

Edelachtbaar College,

Met verbazing namen wij kennis van de adviezen van het OM tot niet vervolgen. Inzake B&W Haaren concludeert de AG primair dat geen sprake zou zijn van een strafbaar feit en subsidair dat sprake is van een bestuursrechtelijke kwestie. Inzake B&W Helmond concludeert de AG dat klager niet ontvankelijk zou zijn want het Comité is geen belanghebbende.

Toch moet de AG via de processtukken heel goed bekend zijn met allereerst het jurisprudentiegegeven dat het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) op 30 November 2004 via ro. 89 in het arrest Oneryildiz-v.-Turkey duidelijk maakt dat art. 2 van Europese Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) strafrechtelijk moet worden uitgelegd als een plicht voor overheden om bedreigingen voor het recht op leven te voorkomen. Dat betekent concreet een strafrechtelijk afdwingbaar verbod op het gedogen van bekende milieusituaties die een bedreiging vormen voor de gezondheid. Vervolgens moet de AG toch ook heel goed bekend zijn met het juridische gegeven dat allereerst nationale overheden zelf Europees recht dienen toe te passen. Als die nationale overheden falen zoals hier, is het de standaardopvatting van EHRM: *“that the domestic legal order will provide an effective remedy for violations of Convention rights.”* Zo nodig door zelf van nationale regels af te wijken dan wel zelf regels vast te stellen. Om onbegrijpelijke redenen gaat de AG geheel voorbij aan deze beide vaststaande juridische uitgangspunten. Om maar niet te spreken van de Nederlandse jurisprudentie ingevolge Pikmeer II nu luchtkwaliteitsberekeningen heel goed privaatrechtelijk uitgevoerd kunnen worden. Het zou de AG gesierd hebben om althans enige juridische argumenten te bedenken om te trachten deze beide vaststaande Europese juridische gegevens te weerleggen, laat staan Pikmeer II. Nu dat kennelijk is nagelaten, is het aan uw college om hier corrigerend op te treden.

De zaak is immers volstrekt duidelijk. Het is een feit van algemene bekendheid dat wonen langs een drukke snelweg ongezond is. De processtukken maken zelfs duidelijk dat de verkeersgerelateerde gezondheidsrisico's van luchtverontreiniging die van asbest overtreffen. Er is ook geen enkele verontschuldiging voor het feit dat private personen wel actief worden vervolgd bij asbestproblemen en het OM niet thuis geeft als het gaat om nalatige overheden bij luchtverontreinigingsproblemen. Ook het excuus dat van overheden inzake art. 2 EVRM niet het onmogelijke kan worden gevraagd, gaat niet op. Er is immers geld genoeg beschikbaar voor infrastructurele projecten in Brabant zoals uit de processtukken blijkt. Welbewust worden echter daarbij de problemen van verkeersgerelateerde luchtverontreiniging over het hoofd gezien. Daartoe spannen de lokale overheden samen met het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M). De daartoe gebruikte systematiek is die van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Uit de stukken blijkt verder dat dit NSL de luchtkwaliteit zodanig bepaald dat slechts zelden overschrijdingen zichtbaar worden. Ondanks het misdrijf van de Minister genoemd in art. 355 lid 4 WvS worden daartoe zelfs evidente Europese en nationale voorschriften inzake afstanden tot de wegrand overtreden. Uit de stukken blijkt ook dat zowel AG als OM als ambtenaren bij dergelijke ambtsmisdrijven verplicht zijn ingevolge artikel 162 Sv onverwijld aangifte te doen. Datzelfde geldt uiteraard ook voor uw Hof als openbaar college.

Mocht de AG nog willen zoeken naar specifieke delictomschrijvingen uit het Wetboek van Strafrecht (WvS), komt naast de in de processtukken al genoemde artikelen 173a/b, 287-295, 300-306, 307-309 WvS ook Titel V over deelneming in aanmerking. Dit gezien het misdrijf omschreven in art. 355 lid 4 WvS. Met name art. 47 lid 1 sub 2 inzake misbruik van gezag en misleiding alsmede art. 48 lid 1 inzake opzettelijk behulpzaam zijn bij het plegen van een misdrijf, zijn op zich al voldoende grond om tot vervolging over te gaan.

De subsidiaire constatering van de AG dat hier sprake is van een bestuursrechtelijke kwestie, is op zich juist maar volstrekt irrelevant. Dat was ook het argument dat bij Oneryildiz-v.-Turkey werd ingezet. Het bijzondere van dat arrest was immers onder meer dat het EHRM dit argument toen als irrelevant afdeed. Overigens maakte ook Pikmeer II al duidelijk dat dit argument van de AG irrelevant is.

Tot slot nog een korte opmerking over het argument van de AG inzake B&W Helmond dat klager niet ontvankelijk zou zijn want het Comité is geen belanghebbende. De processtukken maken duidelijk dat de heer H.F. Te Velde de belanghebbende klager is en het Comité hier optreedt als zijn schriftelijk gemachtigde.

Conclusie

Hiermee kom ik aan het einde van mijn betoog. Er is hier sprake is van een ernstig delict. Alle bewijzen liggen vast in de beschikbare processtukken. Er is geen enkele reden niet tot vervolging over te gaan.

Mr. Drs. C.B.A. Spil RMC